

PROCEDURY POSTĘPOWANIA
W SYTUACJACH ZAGROŻENIA UCZNIÓW PRZESTĘPCZOŚCIĄ I DEMORALIZACJĄ
ORAZ W SYTUACJACH ZAGROŻEŃ
ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM AGRESJI I PRZEMOCY

ZSiPO BSTO BEŁCHATÓW

1. Procedura postępowania nauczycieli w wypadku uzyskania informacji o spożywaniu przez uczniów alkoholu lub paleniu papierosów (na terenie szkoły i poza nią)
2. Procedura postępowania nauczycieli w wypadku, gdy uczeń znajduje się na terenie szkoły pod wpływem alkoholu lub narkotyków.
3. Procedura postępowania w wypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.
4. Procedura postępowania w wypadku podejrzenia, że uczeń na terenie szkoły posiada substancję wyglądem przypominającą narkotyk.
5. Procedura postępowania w wypadku, gdy uczeń przyniesie do szkoły alkohol (papierosy)
6. Procedura postępowania w wypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły broń, materiały wybuchowe lub pirotechniczne oraz innych niebezpieczne substancje lub przedmioty
7. Procedura postępowania nauczycieli wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego
8. Procedura postępowania nauczyciela wobec ucznia - ofiary czynu karalnego
9. Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia
10. Procedura postępowania w przypadku zaniedbywania uczniów przez rodziców (prawnych opiekunów) pod względem zdrowotnym oraz zapewniania podstawowych potrzeb życiowych
11. Procedura postępowania w przypadku zaniedbywania przez uczniów wypełniania obowiązków szkolnych
12. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku nierealizowania obowiązku szkolnego (wagary, częsta absencja)
13. Procedura postępowania gdy uczeń przejawia problemy zdrowotne w trakcie pobytu w szkole
14. Procedura postępowania w przypadku kradzieży
15. Procedura postępowania nauczycieli w wypadku uzyskania informacji o przewlekłej chorobie ucznia.

- I. Procedura postępowania nauczycieli w wypadku uzyskania informacji o spożywaniu przez uczniów alkoholu lub paleniu papierosów (na terenie szkoły i poza nią)
 1. Nauczyciel przekazuje informację wychowawcy klasy.
 2. Wychowawca o zaistniałym fakcie informuje pedagoga oraz dyrektora szkoły.
 3. Wychowawca, a w razie nieobecności wychowawcy pedagog lub dyrektor, niezwłocznie wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskane informacje a fakt rozmowy rodziców (prawnych opiekunów) odnotowuje w dzienniku lekcyjnym.
 4. Wychowawca lub pedagog przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem. W przypadku potwierdzenia informacji zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
 5. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie ucznia do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
 6. Jeżeli interwencje podejmuje pedagog, wychowawca jest zobowiązany do zapoznania się z podjętymi przez pedagoga działaniami i ścisłą współpracą w dalszym postępowaniu.
 7. Wychowawca lub pedagog informuje ucznia o nałożonej karze zgodnie z obowiązującym w szkole Statutem oraz WSO
 8. Jeżeli mimo działań podjętych przez wychowawcę napływają informacje, że sytuacja się powtarza, pedagog, a w następnej kolejności dyrektor, przeprowadza rozmowę z uczniem i rodzicami.
 9. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę do spraw nieletnich).
 10. Podobnie, gdy szkoła wykorzystywała wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

- II. Procedura postępowania nauczycieli w wypadku, gdy uczeń znajduje się na terenie szkoły pod wpływem alkoholu lub narkotyków.
 1. Nauczyciel powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy i pedagoga.
 2. Nauczyciel lub pedagog odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego (odprowadza go do gabinetu pedagoga szkolnego lub sekretariatu) - stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
 3. Nauczyciel lub pedagog wzywa pomoc medyczną w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy.
 4. Pedagog zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców (prawnych opiekunów), których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania dziecka ze szkoły.
 5. Przekazuje ucznia rodzicom, sporządza o zaistniałej sytuacji notatkę, którą podpisują opiekunowie.
 6. Gdy rodzice (prawni opiekunowie) odmówią odebrania dziecka ze szkoły, dyrektor szkoły powiadamia o tej sytuacji policję.
 7. Dyrektor szkoły zawiadamia policję, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyścia do szkoły, a uczeń jest agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorznięcia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.
 8. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń znajduje się na terenie szkoły pod wpływem alkoholu lub narkotyków, to dyrektor szkoły ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia o tym policji lub sądu rodzinnego.
 9. Wychowawca lub pedagog informuje ucznia o nałożonej karze zgodnie z obowiązującym w szkole Statutem oraz WSO

- III. Procedura postępowania w wypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk
1. Nauczyciel zachowuje środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem oraz próbuje ustalić (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych), do kogo należy znaleziona substancja.
 2. O zaistniałym zdarzeniu niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły, który wzywa policję.
 3. Po przyjeździe policji dyrektor szkoły przekazuje funkcjonariuszom zabezpieczoną substancję i informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.
- IV. Procedura postępowania w wypadku podejrzenia, że uczeń na terenie szkoły posiada substancję wyglądem przypominającą narkotyk
1. Nauczyciel zawiadamia wychowawcę, pedagoga oraz dyrektora szkoły.
 2. Dyrektor szkoły w obecności wychowawcy i / lub pedagoga ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość plecaka oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie inne przedmioty budzące podejrzenie, co do związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel/wychowawca/pedagog/dyrektor nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczek ucznia - jest to czynność wyłącznie zastrzeżona dla policji.
 3. Dyrektor szkoły wzywa rodziców (prawnych opiekunów) do niezwłocznego zgłoszenia się do szkoły.
 4. W przypadku gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania substancji i pokazania zawartości teczek, dyrektor wzywa policję, która w obecności rodziców przeszukuje rzeczy i odzież należącą do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy. W przypadku nieobecności rodziców policja wykonuje powyższe czynności w obecności dyrektora lub pedagoga szkoły.
 5. Jeżeli uczeń odda dobrowolnie posiadaną substancję, dyrektor, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją policji. Wcześniej pedagog ustala, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie pedagog dokumentuje, sporządzając dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami - po konsultacji z nauczycielem, który zgłosił ten fakt.
 6. Wychowawca lub pedagog informuje ucznia o nałożonej karze zgodnie z obowiązującym w szkole Statutem oraz WSO
- V. Procedura postępowania w wypadku, gdy uczeń przyniesie do szkoły alkohol (papierosy)
1. Nauczyciel zabiera uczniowi alkohol (papierosy) i zabezpiecza go przed zniszczeniem.
 2. Nauczyciel odizolowuje ucznia od innych uczniów, przekazuje go pod opiekę pedagoga lub wychowawcy.
 3. Pedagog (lub wychowawca) zgłasza ten fakt dyrektorowi szkoły, który natychmiast wzywa rodziców (prawnych opiekunów) do szkoły i informuje ich o zaistniałej sytuacji.
 4. Pedagog rozmawia z uczniem w obecności dyrektora szkoły, wychowawcy i rodziców - ustala pochodzenie alkoholu (papierosów), jego ilość, miejsce zakupu, ewentualnie nazwiska osób, które uczestniczyły w zakupie.
 5. Dyrektor szkoły informuje policję o miejscu zakupu alkoholu lub papierosów przez nieletnich.
 6. Pedagog sporządza protokół, który podpisują rodzice (prawni opiekunowie) ucznia. W protokole dokładnie opisuje zaistniałą sytuację wraz z ilością i rodzajem alkoholu (papierosów) wniesionego na teren szkoły.
 7. Podczas rozmowy dyrektor informuje rodziców (prawnych opiekunów) i ucznia o konsekwencjach czynu.
 8. Wychowawca rozmawia indywidualnie z innymi uczestnikami zdarzenia.

VI. Procedura postępowania w wypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły broń, materiały wybuchowe lub pirotechniczne oraz innych niebezpiecznych substancji lub przedmioty

1. W przypadku znalezienia i używania na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych lub pirotechnicznych oraz innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osobom postronnym do tych przedmiotów i wezwać policję.
2. Każdy przypadek czynu karalnego (sprawca ukończył 13 lat) zaistniałego na terenie szkoły obowiązkowo zgłaszany jest na policję przez dyrektora szkoły lub pedagoga.
3. Nauczyciel zachowuje środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem oraz próbuje ustalić (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych), do kogo należy znaleziona rzecz.
4. O zaistniałym zdarzeniu niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły, który wzywa policję.
5. Po przyjeździe policji dyrektor szkoły przekazuje funkcjonariuszom zabezpieczoną rzecz i informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

MATERIAŁY INFORMACYJNE NA TEMAT ZACHOWAŃ W PRZYPADKU ZAMACHU TERRORYSTYCZNEGO

Efektywność wszelkich działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie aktom terroryzmu jest pochodną skuteczności służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo kraju i gotowości społeczeństwa do wspierania tych działań oraz wzajemnego zaufania i odpowiedzialności za wspólne dobro.

1. INFORMACJE OGÓLNE DOTYCZĄCE TERRORYZMU

Terroryzm, to szeroki termin oznaczający użycie siły lub przemocy w stosunku do osób lub własności, w celu:

- zastraszenia,
- przymuszenia, lub
- okupu.

Skutki terroryzmu mogą obejmować znaczną liczbę ofiar, uszkodzenia budynków, zakłócenia w dostępie do podstawowych usług, takich jak: elektryczność, dostawy wody, opieka medyczna, telekomunikacja, komunikacja miejska.

W strukturach polskiej Policji funkcjonują pododdziały antyterrorystyczne i komórki minersko - pirotechniczne, specjalnie przygotowane do tego, aby zapobiegać i stawiać czoła atakom terroru.

Najgroźniejszym z możliwych aktów terrorystycznych jest **zamach bombowy**.

Specyfika zamachu bombowego polega na tym, że nie rozróżnia on "swoich" czy "obcych", natomiast broń palna jest skierowana przez terrorystę w konkretną osobę, porywa się określonego człowieka.

Ofiarą zamachu może stać się każdy, kto będzie przebywał w pobliżu miejsca wybuchu. Nie mają na to wpływu jego poglądy polityczne lub stan majątkowy. Ofiarą może stać się również matka z dzieckiem na spacerze, emeryt czy też biznesmen wychodzący z banku.

W przypadku ataku terrorystycznego, szczególnie bombowego w większości przypadków ofiarami są ludzie, którzy nie mają nic wspólnego z działaniami politycznymi!

Zdarzają się przypadki, że podłożona bomba zostanie ujawniona przed eksplozją. Specjaliści posługują się w tym przypadku terminem "incydent bombowy". Właściwe zachowanie w przypadku wstąpienia takiej sytuacji jest niezwykle ważne dla przebiegu zdarzenia, jego skutków i działania specjalistów policyjnych.

Informacji o zagrożeniu incydem bombowym nie wolno bagatelizować ani lekceważyć.
ZAPAMIĘTAJ !

- Wybuch jest sytuacją nagłą i nieodwracalną;

- Jeśli widzisz "bombę", to ona "widzi" też ciebie, a to oznacza, że jesteś w polu jej rażenia.

2. SYMPTOMY WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA INCYDENTEM BOMBOWYM.

Podstawową cechą terroryzmu jest to, iż nie ma wyraźnych znaków ostrzegawczych o możliwości wystąpienia zamachu lub są one trudno dostrzegalne. Dlatego zwracaj uwagę na to co dzieje się w najbliższym otoczeniu, np. podczas zakupów, w podróży, podczas uczestniczenia w imprezach masowych, uroczystościach religijnych i innych miejscach publicznych, gdzie przebywa duża liczba ludzi.

Zainteresowania i uwagi wymagają:

- rzucające się w oczy nietypowe zachowania osób;
- pozostawione bez opieki przedmioty typu: teczki, paczki, pakunki itp.;
- osoby ubrane nietypowo do występującej pory roku;
- samochody, a w szczególności furgonetki pozostawione w nietypowych miejscach tj.
- w pobliżu kościołów, synagog, meczetów lub miejsc organizowania imprez masowych, zawodów sportowych i zgromadzeń.

Należy jednak pamiętać, że terrorysta nie zawsze musi wyróżniać się z tłumu szczególnym wyglądem.

O swoich spostrzeżeniach poinformuj: służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo obiektu, Straż Miejską lub Policję (telefony alarmowe - patrz punkt IV).

3. JAK POSTĘPOWAĆ W SYTUACJACH ZAGROŻENIA INCYDENTEM BOMBOWYM

Oto kilka rad, przygotowanych przez ekspertów z Biura Operacji Antyterrorystycznych Komendy Głównej Policji.

Możesz przygotować się na wypadek powstania tego typu zagrożenia w miejscach użyteczności publicznej:

- pomyśl, którędy w pośpiechu można się ewakuować z budynku, metra, sklepu lub innych zatłoczonych miejsc. Zapamiętaj, gdzie znajdują się klatki schodowe i wyjścia ewakuacyjne, a przede wszystkim tzw. drogi ewakuacyjne.
- zwróć uwagę na ciężkie lub łatwo tłukące się przedmioty, które mogą być przesunięte, rzucone lub zniszczone podczas wybuchu. Zapamiętaj elementy z najbliższego otoczenia.

Pamiętaj o tym, aby nie przyjmować od obcych osób żadnych pakunków, nie pozostawiać własnego bagażu bez opieki.

Jeżeli jesteś osobą, która dowiedziała się o podłożeniu ładunku wybuchowego lub ujawniła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia, powinieneś natychmiast ten fakt zgłosić:

- służbom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo na tym terenie - w najbliższej jednostce Policji lub Straży Miejskiej, władzom administracyjnym.

Informacji takiej nie należy rozpowszechniać, gdyż jej przekazanie osobom trzecim, może doprowadzić do paniki i w konsekwencji utrudnić przeprowadzenie sprawnej ewakuacji osób z zagrożonego miejsca.

Zawiadamiając Policję staraj się podać następujące informacje:

- rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna, ujawniony podejrzany przedmiot);
- treść rozmowy z osobą przekazującą informację o podłożeniu ładunku wybuchowego;
- numer telefonu, na który przekazano informację o zagrożeniu oraz dokładny czas jej przyjęcia;
- opis miejsca i wygląd ujawnionego przedmiotu;

OGŁOSZENIE ALARMU BOMBOWEGO ORAZ PROCEDURY POSTĘPOWANIA W CZASIE ZAGROŻENIA "BOMBOWEGO".

1. Do czasu przybycia Policji należy w miarę istniejących możliwości zabezpieczyć zagrożone miejsce, zachowując elementarne środki bezpieczeństwa, bez narażania siebie i innych osób na niebezpieczeństwo.
2. Po przybyciu Policji na miejsce incydentu bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
3. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.
4. Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia "bomby" użytkownicy pomieszczeń powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie celem odnalezienia przedmiotów nieznanego pochodzenia.
5. Podejrzanych przedmiotów NIE WOLNO DOTYKAĆ! O ich lokalizacji należy powiadomić administratora obiektu.
6. Pomieszczenia ogólnodostępne (korytarze, klatki schodowe, windy, toalety, piwnice, strychy) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu sprawdzają i przeszukują osoby wyznaczone lub służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo w danej instytucji.
7. Po ogłoszeniu ewakuacji należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon.
8. Po ogłoszeniu ewakuacji w miejscu twojej pracy należy je opuścić, zabierając rzeczy osobiste (torebki, siatki, nesesery itp.).
9. Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne Policji.

Jak powinieneś zachować się po otrzymaniu informacji o podłożeniu lub groźbie podłożenia "bomby".

- Podczas działań, związanych z neutralizacją "bomby", zastosuj się do poleceń Policji.
- Ciekawość jest niebezpieczna - jak najszybciej oddal się od miejsca zagrożonego wybuchem. Po drodze informuj jak największe grono osób, będących w strefie zagrożonej lub kierujących się w jej stronę.
- Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji w obiektach publicznych, np. supermarketach, halach widowiskowo - sportowych, kinach, niezwłocznie udaj się do wyjścia, zgodnie ze wskazaniami administratora budynku lub wskazaniami upoważnionych osób.
- W przypadku włączenia parkingu dla pojazdów w strefę zagrożenia, nie "ratuj" na siłę swojego samochodu - życie jest ważniejsze.
- Powyższe procedury obowiązują także we wszystkich rodzajach transportu publicznego.

PODSUMOWUJĄC - PAMIĘTAJ

- **Zachowaj spokój i zorientuj się jak bezpiecznie opuścić niebezpieczną strefę**
- **Zawsze stosuj się do poleceń osób kierujących akcją ewakuacyjną lub ratowniczą**
- **Jeżeli nie podjęto działań zapobiegawczych powiadom stosowne służby**
- **Nigdy nie dotykaj podejrzanych przedmiotów niewiadomego pochodzenia pozostawionych bez opieki.**

4. INFORMACJA NA TEMAT TELEFONÓW ALARMOWYCH

112 - Telefon alarmowy

[jednolity ogólnoeuropejski numer alarmowy używany w sieci telefonów stacjonarnych w Unii Europejskiej, jak również w sieci GSM (telefonów komórkowych) na całym świecie]

999 - Pogotowie Ratunkowe,

998 - Straż Pożarna,

997 - Policja,

VII. Procedura postępowania nauczycieli wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego

Każdy przypadek czynu karalnego (sprawca ukończył 13 lat) zaistniałego na terenie szkoły obowiązkowo zgłaszany jest na policję przez dyrektora szkoły lub pedagoga.

Do czynów karalnych ściganych z urzędu, a najczęściej popełnianych przez uczniów należą:

- bójki (co najmniej dwóch uczestników na dwóch);
- pobicia (dwóch, trzech lub więcej na jednego);
- wymuszania pieniędzy z użyciem przemocy (rozbój);
- kradzież;
- uszkodzenie ciała (agresja fizyczna) - jeżeli lekarz sądowy oceni niezdolność powyżej 7 dni, do 7 dni przestępstwo jest ścigane na wniosek rodziców (prawnych opiekunów).

Osoba podejmująca interwencję powinna o tym **poinformować rodziców** (prawnych opiekunów) ze względu na konieczność posiadania zaświadczenia o urazach od lekarza sądowego.

1. Nauczyciel niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły i przekazuje sprawcę pedagogowi szkolnemu pod opiekę. Informuje wychowawcę ucznia o zaistniałej sytuacji.
2. Dyrektor szkoły niezwłocznie powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) sprawcy, wzywa do przyjścia do szkoły.
3. Dyrektor szkoły natychmiast powiadamia policję w razie zaistnienia poważnego czynu (rozbój, uszkodzenie ciała) lub gdy sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
4. Nauczyciel zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje je dyrektorowi szkoły, który z kolei przekazuje je policji.

VIII. Procedura postępowania nauczyciela wobec ucznia – ofiary czynu karalnego

Każdy przypadek czynu karalnego (sprawca ukończył 13 lat) zaistniałego na terenie szkoły obowiązkowo zgłaszany jest na policję przez dyrektora szkoły lub pedagoga.

Do czynów karalnych ściganych z urzędu, a najczęściej popełnianych przez uczniów należą:

- bójki (co najmniej dwóch uczestników na dwóch);
- pobicia (dwóch, trzech lub więcej na jednego);
- wymuszania pieniędzy z użyciem przemocy (rozbój);
- kradzież;
- uszkodzenie ciała (agresja fizyczna) - jeżeli lekarz sądowy oceni niezdolność powyżej 7 dni, do 7 dni przestępstwo jest ścigane na wniosek rodziców (prawnych opiekunów).

Osoba podejmująca interwencję powinna o tym **poinformować rodziców** (prawnych opiekunów) ze względu na konieczność posiadania zaświadczenia o urazach od lekarza sądowego.

1. Nauczyciel udziela poszkodowanemu pierwszej pomocy.
2. Niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły, pedagoga, wychowawcę.
3. Dyrektor szkoły informuje o zdarzeniu rodziców ucznia.
4. Dyrektor szkoły lub pracownik sekretariatu wzywa lekarza (pogotowie), jeśli ofiara doznała poważniejszych obrażeń.
5. Dyrektor szkoły niezwłocznie powiadamia policję w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenie okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

Obok konsekwencji prawnych przewidzianych dla sprawców czynów karalnych i nieletnich wykazujących objawy demoralizacji, wobec ucznia stosuje się kary określone w Statucie Szkoły i WSO.

IX. Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia

Każdy przypadek czynu karalnego (sprawca ukończył 13 lat) zaistniałego na terenie szkoły obowiązkowo zgłaszany jest na policję przez dyrektora szkoły lub pedagoga.

Do czynów karalnych ściganych z urzędu, a najczęściej popełnianych przez uczniów należą:

- bójki (co najmniej dwóch uczestników na dwóch);
- pobicia (dwóch, trzech lub więcej na jednego);
- wymuszania pieniędzy z użyciem przemocy (rozbój);
- kradzież;
- uszkodzenie ciała (agresja fizyczna) - jeżeli lekarz sądowy oceni niezdolność powyżej 7 dni, do 7 dni przestępstwo jest ścigane na wniosek rodziców (prawnych opiekunów).

Osoba podejmująca interwencję powinna o tym **poinformować rodziców** (prawnych opiekunów) ze względu na konieczność posiadania zaświadczenia o urazach od lekarza sądowego.

1. Nauczyciel reaguje na zachowanie agresywne i je przerywa.
2. Informuje wychowawcę klasy.
3. Wychowawca rozmawia z uczniem/uczniemi (ewentualnie w obecności nauczyciela - świadka zdarzenia) - identyfikuje ofiarę, agresora, świadka, ocenia zdarzenia i wyciąga wnioski.
4. Informuje rodziców (prawnych opiekunów) ucznia/uczniów, uczestników zdarzenia, o zaistniałej sytuacji oraz o konsekwencjach takiego zachowania wynikających ze Statutu i WSO.
5. Wychowawca sporządza w dzienniku notatkę o zaistniałym zdarzeniu.
6. Wychowawca informuje pedagoga w sytuacjach powtarzających się agresywnych zachowań ucznia.
7. Uczeń zostaje objęty na terenie szkoły opieką pedagoga.
8. Wychowawca natychmiast powiadamia dyrektora szkoły i pedagoga o przypadkach szczególnie drastycznych zachowań agresywnych stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia.
9. Wychowawca w porozumieniu z dyrektorem ustala sankcje w stosunku do ucznia/uczniów, w o oparciu o Statut Szkoły.
10. Rodzice (prawni opiekunowie) otrzymują pisemną lub ustną informację na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia / uczniów konsekwencji oraz sugestią pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub specjalistyczno - lekarskiej w placówkach do tego upoważnionych.
11. W przypadku wandalizmu rodzice (prawni opiekunowie) ucznia naprawiają wyrządzone szkody lub uiszczają opłatę za ich naprawę.
12. W sytuacjach często powtarzających się agresywnych zachowań, po wykorzystaniu wszystkich wyżej wymienionych działań, dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem powiadamia policję w celu przeprowadzenia rozmowy ostrzegawczej z uczniem i jego rodzicami.

X. Procedura postępowania w przypadku zaniedbywania uczniów przez rodziców (prawnych opiekunów) pod względem zdrowotnym oraz zapewniania podstawowych potrzeb życiowych

1. Wychowawca rozmawia z uczniem.
2. Powiadamia rodziców telefonicznie lub wzywa rodziców (prawnych opiekunów) do szkoły. Odnotowuje fakt rozmowy w dzienniku lekcyjnym, zalecając konieczne działania.
3. W przypadku braku wypełniania zaleceń wychowawca powiadamia pedagoga szkoły, który podejmuje odpowiednie działania i następnie informuje o tym dyrektora szkoły.
4. Pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły ponownie wzywa rodziców (prawnych opiekunów) ucznia do szkoły. Wskazuje możliwość/ konieczność pomocy/ diagnozy w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej lub u lekarza specjalisty. Sporządza notatkę z odbytej rozmowy.
5. Przy braku współpracy z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem, w zależności od sytuacji, powiadamia instytucje wspierające rodzinę: MOPS, KPP, Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego w Bełchatowie.

Tryb reagowania – próba samobójstwa ucznia

Działania uprzedzające

Monitorowanie przez wychowawców, nauczycieli, psychologa, pedagoga stanu psychicznego uczniów, reagowanie na symptomy ostrego, chronicznego stresu, objawy depresji.

Działania interwencyjne

- osoba interweniująca ustala i potwierdza rodzaj zdarzenia;
- nie pozostawia ucznia samego;
- usuwa wszystko, co może ułatwić realizację zamiaru;
- przeprowadza ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce (pod opiekę pielęgniarki szkolnej, pedagoga/psychologa)
- dokonuje ona szybkiej oceny dalszych zagrożeń, np. wg klucza:
 - **RYZIKO UMIARKOWANE** - np. uczeń mówi o samobójstwie, nie mówi jak to zrobi, nie było wcześniejszych prób;
 - **DUŻE RYZYKO** - np. wystąpiły czynniki przedwypadkowe, uczeń mówi jak to zrobi, były wcześniejsze próby;
 - **EKSTREMALNE RYZYKO** - np. wystąpiły wskaźniki przedwypadkowe, uczeń dokonał samookaleczenia, podjął inne działania zagrażające zdrowiu/życiu.
- zbiera wstępne informacje o okolicznościach zdarzenia;
- zawiadamia Dyrekcję Szkoły,
- wzywa pomoc (pogotowie, policję, straż), jeśli potrzeba;
- uczniowi towarzyszy osoba interweniująca lub pedagog/psycholog (nie może zostać sam);
- zawiadamia wychowawcę i dyrektora szkoły o wynikach swojej oceny sytuacji (ryzyka);
- wychowawca powiadamia rodziców / opiekunów prawnych;
- personel szkoły chroni ucznia oraz inne osoby przed zbędnymi czynnikami traumatyzującymi (np. kontaktem z mediami, świadkami, itp.)

Działania naprawcze

- zespół powołany przez dyrektora dokonuje diagnozy ryzyka ponowienia zamachu uwzględniając, że odratowana osoba ma nadal poważne kłopoty z radzeniem sobie z problemami życiowymi;
- zespół konsultuje dalszą strategię ze specjalistami, PPP lub placówką opieki zdrowotnej;
- zespół podejmuje próbę zmobilizowania rodziny, aby udzieliła wsparcia bliskiemu, zapewniła mu bezpieczeństwo oraz skontaktowała się ze specjalistą.

Tryb reagowania – Żałoba po śmierci ucznia

(uwaga: za wyjątkiem śmierci samobójczej)

Działania uprzedzające

omówienie tematyki stresu, traumy, żałoby, reakcji typowych dla stresu pourazowego na forum Rady Pedagogicznej.

Działania interwencyjne

- Dyrektor informuje o sytuacji nauczycieli, wychowawców;
- Pedagog/psycholog przypomina (podaje) zasady kierowania dyskusją z elementami odreagowania z uczniami, na potrzeby godzin wychowawczych, innych lekcji (daje materiały instruktażowe);
- Wychowawca informuje uczniów na forum klasy; (opowiada o okolicznościach śmierci, uwzględniając życzenia rodziny zmarłego);
- Jeśli istnieje taka potrzeba należy stworzyć warunki uczestniczenia w ceremoniach pogrzebowych, uroczystościach o charakterze „wspominkowym” itp.;

Działania naprawcze

- Wychowawca ocenia potrzeby – monitoruje stan psychiczny uczniów ze szczególnym uwzględnieniem reakcji stresu pourazowego, zwraca uwagę na uczniów, u których stwierdza szczególnie ostry lub chroniczny przebieg reakcji;

- Wychowawca pozostaje w stałym kontakcie z pedagogiem/psychologiem szkolnym lub specjalistą z PPP;
- Wychowawca, po konsultacji z pedagogiem /psychologiem organizuje – spotkanie, którego celem jest wymiana doświadczeń związanych ze zdarzeniem, mobilizacja indywidualnych sposobów radzenia sobie ze skutkami zdarzenia, udzielanie informacji o dalszych planach, działaniach, konsekwencjach, a także monitorowanie stanu emocjonalnego poszkodowanych.
- Wychowawca wraz z pedagogiem /psychologiem ułatwia kontakt ze specjalistami z placówek wsparcia zewnętrznego.

Tryb reagowania – konieczność zawiadomienia o śmierci ucznia

O śmierci ucznia lub nauczyciela, która miała miejsce na terenie szkoły lub w związku z zajęciami szkolnymi, wycieczkami, koloniami itp. powinien poinformować rodzinę dyrektor szkoły lub osoba upoważniona (jednak musi ona bezpośrednio kojarzyć się z administracją szkolną). Dotyczy to sytuacji, kiedy jest na to czas. Pozostałe przypadki pozostają w gestii policji, lekarzy, psychologów itp. W sytuacji, gdy wyznaczona osoba nie czuje się na siłach do konfrontacji z ekstremalnymi emocjami przeżywanymi przez rodzinę, która doświadczyła śmierci np. dziecka, wówczas zadanie to powinien przejąć na siebie psycholog lub pedagog.

- Powiadamianie o śmierci zawsze powinno się odbywać twarzą w twarz. Należy unikać powiadamiania za pomocą telefonu lub poczty, jeśli jest to tylko możliwe.
- Powiadamianie o śmierci musi spełnić następujące warunki:
 - dostarczyć niezbędnych informacji;
 - udzielić pierwszego wsparcia dla ofiar;
 - ochronić godność;
 - okazać szacunek wobec ofiary jak i powiadamianej rodziny.
- Powiadomienie powinno odbyć się w czasie możliwie jak najkrótszym od ustalenia tożsamości ofiary i ustalenia tożsamości osób mu najbliższych.
- Przed powiadomieniem należy zebrać informacje o relacjach ofiary z osobą powiadamianą, o stanie zdrowia osoby powiadamianej (zwłaszcza choroby serca, krążenie, cukrzyca itp.), które są istotne do przewidywania sposobu reakcji osoby powiadamianej. Osoby powiadamiane mogą reagować w sposób bardzo emocjonalny, mogą potrzebować pierwszej pomocy. Warto przygotować sobie wsparcie pogotowia medycznego, żeby umożliwić w razie potrzeby, natychmiastową interwencję lekarską.
- Powiadomienie o śmierci powinno odbywać się przez co najmniej dwie osoby. Jedna udziela informacji, druga zaś obserwuje reakcje osoby powiadamianej. Powiadomienie powinno odbyć się na terenie przyjaznym osobie powiadamianej.
- Trzeba być przygotowanym na udzielenie wszystkich informacji, jakich będzie wymagała osoba powiadamiana. Udzielane informacje powinny być proste i zwięzłe. Należy unikać drastycznych szczegółów i informacji niepotrzebnych, odnoszących się do drugorzędnych elementów sprawy.
- Należy skupić się na udzieleniu pomocy i wsparcia rodzinie zmarłego – zaproponować pomoc w zawiadamianiu innych bliskich, zapytać się czy jest coś co możemy zrobić dla rodziny zmarłego.
- Nie należy, po zawiadomieniu o śmierci, zostawiać rodziny i bliskich zmarłego samych bez opieki. Powinien zostać pracownik socjalny lub psycholog, tak długo, aż minie pierwsza reakcja – szok lub pojawią się osoby bliskie np. członkowie rodziny, znajomi, przyjaciele. Należy podać swoje dane kontaktowe (telefon, ewentualnie adres), aby udzielić informacji lub / i wsparcia, w razie potrzeby. Aby rodzina ofiary nie czuła się pozostawiona sama sobie, podać namiary instytucji udzielających wsparcia (np. psychologowie)
- Jeżeli rodzina zmarłego nie znajduje się w miejscu zamieszkania, należy powiadomić sąsiadów o potrzebie kontaktu z rodziną (powodem jest wydarzenie nadzwyczajne, interwencja z udziałem medyków itp.), natomiast nie należy udzielać szczegółowych informa-

cji sąsiadom, nie należy wspominać o śmierci, aby to nie oni zawiadomili rodzinę zmarłego.

- Rodzina nie powinna dowiadywać się o śmierci ucznia z mediów lub od osób trzecich. Obowiązek informowania leży po stronie personelu szkoły, dyrekcji.
- Absolutnie unikać należy powierzenia zadania informowania o śmierci dzieciom lub nastolatkom.

XI. Procedura postępowania w przypadku zaniedbywania przez uczniów wypełniania obowiązków szkolnych

1. Nauczyciel rozmawia z uczniem i wskazuje mu zaniedbania w stosunku do przedmiotu, nakazując konkretne działania i zobowiązując ucznia do ich wypełnienia.
2. W razie braku poprawy nauczyciel konsultuje się z wychowawcą.
3. Wychowawca wspólnie z nauczycielem rozmawia z uczniem i zobowiązuje go do wypełniania obowiązków.
4. W razie braku poprawy wychowawca / nauczyciel wzywa rodziców (prawnych opiekunów) do szkoły. Nauczyciel i / lub wychowawca rozmawiają z rodzicami i uczniem na temat zaniedbywania obowiązków oraz ewentualnie sugerują możliwość/konieczność przebadania dziecka w poradni Psychologiczno - Pedagogicznej. Wychowawca / nauczyciel odnotowuje fakt rozmowy w dzienniku lekcyjnym, zalecając konieczne działania.
5. W przypadku braku wypełniania zaleceń wychowawca powiadamia pedagoga szkoły, który podejmuje odpowiednie działania w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
6. Pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły ponownie wzywa rodziców (prawnych opiekunów) ucznia do szkoły. Wskazuje konieczność diagnozy w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej lub innej pomocy specjalistycznej. Sporządza notatkę z odbytej rozmowy.
7. Przy braku współpracy z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem, w zależności od sytuacji, powiadamia instytucje wspierające rodzinę: MOPS, KPP, Wydział Rodzinny i ds. Nieletnich Sądu Rejonowego w Bełchatowie.

XII. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku nierealizowania obowiązku szkolnego (wagary, częsta absencja)

1. Wychowawca powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) o podejrzeniu wagarów i odnotowuje każdorazowo ten fakt w dzienniku lekcyjnym.
2. W przypadku stwierdzenia wagarów przeprowadza rozmowę ostrzegawczą z uczniem.
3. W przypadku powtarzającej się absencji ucznia powiadamia pedagoga szkoły.
4. Pedagog w porozumieniu z dyrektorem pisemnie wzywa rodziców (prawnych opiekunów) ucznia do szkoły. Dyrektor szkoły rozmawia z rodzicami (w razie potrzeby w obecności pedagoga i wychowawcy klasy). Przedstawia możliwe konsekwencje wynikające z nierealizowania obowiązku szkolnego (wagarów) określonych w Statucie Szkoły. Zobowiązuje rodziców (prawnych opiekunów) do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
5. W wypadku uchylania się rodzica (prawnego opiekuna) od regularnego posyłania dziecka na zajęcia szkolne dyrektor szkoły wysyła upomnienie dotyczące wypełniania obowiązku szkolnego określonego postanowieniami art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
6. W sytuacjach powtarzających się pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły powiadamia dzielnicowego, a w następnej kolejności Wydział Rodzinny i ds. Nieletnich Sądu Rejonowego w Bełchatowie.

XIII. Procedura postępowania gdy uczeń przejawia problemy zdrowotne w trakcie pobytu w szkole

1. Przewodniczący klasy na prośbę nauczyciela prowadzącego lekcję zgłasza wychowawcy lub dyrekcji szkoły fakt dolegliwości zdrowotnych ucznia.

2. Wychowawca (lub inny nauczyciel) zabiera ucznia z klasy i w miarę możliwości udziela pierwszej pomocy.
3. Wychowawca lub sekretarka szkoły niezwłocznie powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) o zaistniałej sytuacji. Rodzic ma obowiązek odebrania dziecka ze szkoły.
4. W przypadku braku kontaktu z rodzicem (prawnym opiekunem), gdy nie ma zagrożenia życia i zdrowia dziecka, uczeń pozostaje w szkole pod opieką nauczyciela lub wychowawcy.
5. W sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia dziecka dyrektor szkoły niezwłocznie wzywa pogotowie i powiadamia rodziców (prawnych opiekunów).

XIV. Procedura postępowania w przypadku kradzieży

1. Uczeń fakt kradzieży zgłasza wychowawcy klasy.
2. Wychowawca przeprowadza rozmowę z poszkodowanym, a następnie ewentualnymi świadkami w celu ustalenia okoliczności zdarzenia.
3. Po ustaleniu okoliczności kradzieży wychowawca powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) poszkodowanego oraz podejrzanego (sprawcy) i odnotowuje ten fakt w dokumentacji szkolnej.
4. Wychowawca decyduje, czy o zaistniałym fakcie powiadomić pedagoga i dyrektora szkoły.

Gdy powyższa decyzja wychowawcy będzie pozytywna, obowiązuje procedura taka sama, jak w przypadku sprawcy czynu karalnego.

XV. Procedura postępowania nauczycieli w wypadku uzyskania informacji o przewlekłej chorobie ucznia.

1. Nauczyciel, który pozyskał informację o przewlekłej chorobie ucznia, przekazuje ją wychowawcy klasy.
2. Wychowawca kontaktuje się z rodzicami/ prawnymi opiekunami, ustala z nimi formy pomocy uczniowi oraz uzyskuje od nich zgodę na poinformowanie Rady Pedagogicznej o stanie zdrowia dziecka.
3. Wychowawca po ustaleniu z rodzicami/ prawnymi opiekunami form pomocy uczniowi przedstawia je nauczycielom w trakcie Rady Pedagogicznej.